

Πῶς ἀκούς, μωρέ; — Γιάννης ἀκούω Νάξ. κ. ἄ. Τί ἀκούει ἡ μεγάλη κόρη; Σῦρ. Εἶχεν ἕναν γιόν και ἔκουεν Γιαννίτς Τραπ. Τσεῖνη ἤκουε Β-βέττα Ἀπουλ. Αὐτός πῶς ἀκούεται; Χίος Ἰμεῖς Καραγιάννιδες ἀκουγόμασι Θράκ. (Μάδυτ.) Πῶς ἀκούσι, βρέ; Σκόπ. || Φρ. Πῶς ἀκούς; — Ἀσ' σ' ὠτία! (αιγινώδης ἀπάντησις ἀναφερομένη εἰς τὴν κυρίαν σημασίαν τοῦ ἀκούω, ἐνῶ ὁ ἐρωτῶν μεταχειρίζεται τὴν λέξιν εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὀνομάζεσθαι) Τραπ. Ἡ σημ. αὐτὴ καὶ ἀρχ. καὶ μεσν. Πβ. Δημοσθ. 241,46 «κόλακες καὶ θεοὶς ἐχθροὶ καὶ τᾶλλ' ἃ προσήκει πάντ' ἀκούουσιν» καὶ Πρόδρομ. 4,104 (ἐκδ. Hesselring - Pernot σ. 77) «ῥά, κυρὰ μαγκίτισσα, τὸ πῶς ἀκούεις οὐκ οἶδα». Συνών. ἀγροικῶ 5. β) Φέρω τὸ ὄνομά τινος Ἀνδρ. Νάξ. Σῦρ. : Ὁ Γεώργιος ἀκούει τοῦ πάππου του (φέρει τὸ ὄνομα τοῦ πάππου του) Ἀνδρ. Ἐὼ ἀκούω τοῦ πάππου μου τ' ὄνομα Νάξ.

Β) Μέσ. καὶ παθ. 1) Παράγονται ἐν ἐμοὶ κρότοι, θόρυβοι, τριγμοὶ κττ. Ἀθῆν. : Τὸ σπῖτι ἀκούεται (ἀντηχοῦν ἐντὸς αὐτοῦ τριγμοί, κρότοι κττ. ἐξ ἐνεργείας ἐξωτικῶν).

2) Ἐννοῶ, καταλαμβάνω τὸν ἑαυτόν μου Κεφαλλ. Πελοπ. (Ἀρκαδ. Λακων.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Πῶς ἀκούγεσαι ἀπὸ παρᾶδες - ἀπὸ φιλά; Ἀρκαδ. Ἀκούιτι ἀπὸ λιφτὰ Αἰτωλ. 3) Αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου ἐν τοιαύτῃ ἢ τοιαύτῃ σωματικῇ καταστάσει Ἡπ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπ. (Λακων.) : Πῶς ἀκούεσαι σήμερα; — Ἀκούομαι καλὰ ἢ καλύτερα Κεφαλλ. 4) Συνεννοῦμαι Κεφαλλ. — (Ἀρμον. 2,578) : Ἀφοῦ δὲν ἀκούομάστε, ἄς πάνουμε τὴν ὁμιλίαν Κεφαλλ. Ἦτανε ἀκουσμένοι νὰ πάνε τὴ νύχτα νὰ τοὺς σκοτώσουνε αὐτόθι. Τώρα ἀκουστήκαμε μὲ τοὺς καπεταναίους τῆς Ρούμελης (Ἀρμον. ἐνθ' ἄν.) || Φρ. Δὲν ἀκούομάστε! (μὴ συνεννοοῦμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐπαύσαμεν νὰ ἀντιχαιρετώμεθα) Κεφαλλ. 5) Γινώσκομαι, καθίσταμαι γνωστός ἐξ ἀκοῆς, ἐκ φήμης καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ. ἄ.) : Πρέπει ν' ἀκουστῇ πρῶτα γιὰ νὰ ᾗ πελατεία. Ἀκούστηκε τ' ὄνομά του μὲ τὰ καλὰ ποῦ ἔκαμε. Ἀκούστηκε τὸ κορίτσι - ἡ δεῖνα μὲ τὸν δεῖνα (ἐπὶ ἀνηθίκου διαγωγῆς) σύνθηθ. Ἀκούεσαι δὲ καὶ σὺ πῶς εἶσαι ἀπὸ τοιοῦ καλύτερες τοῦ χωριοῦ! Νάξ. Τῆς κούστηκαν οἱ προκοπές της Ἡπ. Δὲ θέλω ν' ἀκούγουν Ἰθράκ. (Σαρεκκλ.) Τ' ὄνομα ἂν' ἐκουδκεῦτεν 'ς σὰ τετράμερα τοῦ κόσμου Κοτύωρ. Ἡ παλληκαρότᾳ τ' ἐκουστέθεν Χαλδ. || Φρ. Τί γίνεται καὶ δὲν ἀκούεται; (καὶ δὲν γίνεται γνωστόν;) σύνθηθ. || Παροιμ. φρ. Ζοῦσι καὶ δὲν ἀκούονται, πέθανι καὶ ἀκούιτι (ἐπὶ τῶν μετὰ θάνατον εὐεργετησάντων διὰ διαθήκης) Ἡπ. || Ἀσμ.

Ἐκούστην ἡ ἀγάπη μας, μ-ματάκια μου καὶ φῶς μου

Τῆλ. Ἡ μετοχ. ἀκουσμένος=ὀνομαστός, περιβόητος, μέση λ. καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ συνήθως ἐπὶ γυναικῶν σύνθηθ. : Εἶναι γιαντρός ἀκουσμένος 'ς ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Αὐτὴ εἶναι ἀκουσμένη (δὲν εἶναι τιμία γυνή). Συνών. φρ. εἶναι ἀγροικημένη, δι' ἣν ἰδ. ἀγροικῶ 3) σύνθηθ. Ἡ Ἀγιά Σοφκιά τῆς Πόλις ἐν' ἀκουσμένη 'ς οὐλ-λον τὸν κόσμον Κύπρ. Ἀκουσμένη 'ναι παντοῦ ἡ κακεῖά σου γνώμη! Νάξ. κ. ἄ. β) Διαδίδομαι, κυκλοφορῶ, συνήθως ἐπὶ κακοῦ σύνθηθ. : Γιὰ τὴ γυναῖκα αὐτὴ ἀκούστηκαν πολλά. Τί ἀκούεται; (τί λέγεται ἔξω, τί διαδίδεται;) σύνθηθ. Ἡκουστήκανε 'ς οὐλο τὸν κόσμο Ἀνδρ. Ἀκούουντι λόγια ἢ ἀκούσαν λόγια Στερελλ. (Αἰτωλ.)

γ) Παρουσιάζομαι, ἀναφαίνομαι Κίμωλ. Σίφν. : Τὸ Μαρτάπριλο ἀκούονται τὰ θεριά Κίμωλ. Δὲν ἐκούστηκε πρᾶ ἡ ὄχεντρα Σίφν. 6) Εἰσακούομαι σύνθηθ. : Μιλᾶω, μὰ δὲν ἀκούομαι! 7) Γίνομαι ἀνεκτός, ὑποφερτός Κωνπλ. :

Ὅσο γιὰ τὴ μυρωδιὰ τῆς μαστίχας, αὐτὴ ἀκούεται. 8) Καθίσταμαι αἰσθητός, ἐπὶ ὁσμῶν πολλαχ. : Ἀκούεται κακὴ μυρωδιὰ Κρήτ. || Ἀσμ.

Ἀπὸ τὴν Πόλιν ὡς ἐδῶ ἠκούσι ἡ μυρωδιά σου

Χίος. Συνεκδ. καὶ ἐπὶ πράγματος ὁσμῆρου Κρήτ. : Ἀκούεται λίγο ὁ βότρυς.

ἀκοφινάριστος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κοφιναριστός <κοφινάρω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παράγωγα.

Ὁ περὶ οὗ δὲν ἔγινε λόγος, συζήτησις, κακολογία, συνήθως μεταξὺ γυναικῶν : Ἀκοφινάριστο θὰ τό 'χετε ἀκόμα καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸ ξέρεις. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀκουσέλευτος.

ἀκοφίνιαστος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. ἀκοφίνιαστος Πελοπ. (Κορινθ.) ἀκουφίνιαστος Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κοφινιαστός <κοφινιάζω.

1) Ὁ μὴ τεθεὶς ἐν κοφίνῳ ἐνθ' ἄν. : Τὸ 'χον ἀκουφίνιαγον τοῦ καλαμπόξ' Αἰτωλ. 2) Ὁ μὴ τεθεὶς ἐν κοφίνῳ μετὰ τέφρας, ἐπὶ ἐνδυμάτων κττ. κατὰ τὴν πλύσιν ἐνθ' ἄν. : Σκουτῖα ἀκοφίνιαγα Κορινθ. Ἀκουφίνιαγα ροῦχα Αἰτωλ.

ἄκρα ἡ, κοιν. καὶ Ἀπουλ. Καπ. (Ἀραβάν. Σίλατ. Φάρας.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἄγρα Ἀπουλ. Καλαβρ. νάκρα πολλαχ. ἄκρη σύνθηθ. νάκρη Εὔβ. (Κύμ. καὶ ἄκρη) Ἡπ. Καπ. (Σίλατ.) Κύπρ. Ρόδ. ἄκρια Θήρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Κάρπ. Κρήτ. Κύπρ. Λέσβ. Μακεδ. (Βελβ.) Μέγαρ. Νάξ. Πελοπ. (Καλάμ. Λακων.) Σίφν. Σῦρ. κ. ἄ. ἄκρια Εὔβ. (Κάρυστ. Στρόπον.) Θεσσ. (Ζαγορ.) Νίσυρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Χίος κ. ἄ. ἄκριγα Δαρδαν. Θράκ. (Μάδυτ.) Λέσβ. (Πάμφιλ.) Λῆμν. κ. ἄ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἄκρα. Οἱ τύπ. νάκρα καὶ νάκρη ἔνεκα τῆς συνεκφ. τοῦ ἄρθρ. ἐν τῇ αἰτιατ. τὴν ἄκραν. Τὸ ἄκρη καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἄκρια καὶ μεσν. Περὶ τοῦ ἀναλογικοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τύπ. τούτου κατ' ἄλλα εἰς -ια ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,309.

1) Ἀρχὴ καὶ τέλος ἐκτάσεώς τινος τοπικῆς ἢ χρονικῆς κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Σίλατ. Φάρας.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) : Φρ. Φέρνω τὴν μὴν ἄκρη μὲ τὴν ἄλλη (μόλις κατορθώνω νὰ συντηροῦμαι). Ἀκρες μέσες (ἐπὶ τῶν ἀτελῶς, μὴ ἐξηκριβωμένως ἢ ἀσυναρτήτως λεγόντων ἢ γινωσκόντων τι) κοιν. Ἀκρες λεῖπες ἢ ἄκρες λεῖπρες (συνήθως ἐπὶ ἀποθανόντος, ὅστις κατέλιπε μικρὰν περιουσίαν) πολλαχ. Φέρνω τοῖς δυὸ ἄκρες 'ς ἕνα μέρος (ἐξοικονομοῦμαι) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἀκρες λεῖπες τὰ ξέρουμε (οὐχὶ πλήρως, ἀορίστως) Πελοπ. (Κορινθ.) || Παροιμ. Τὸ ραβδί ἔχει δυὸ ἄκρες (δηλ. τὴν μὲν διὰ τὸν κρατοῦντα, τὴν δὲ διὰ τὸν καθ' οὗ πρόκειται νὰ γίνη ἐπίθεσις, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐνδεχόμενον καὶ νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ράβδον καὶ οὕτω νὰ ἀντιστραφοῦν οἱ ὅροι. Ἀπάντησις ἀπειλουμένου, μεταφορικῶς δὲ ἐπὶ τοῦ νομίζοντος ἑαυτὸν πλεονεκτοῦντα τοῦ ἀντιπάλου, ἐνῶ εἶναι δυνατόν νὰ εὑρεθῇ μειονεκτῶν. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,414) πολλαχ.

β) Ἡ ἀρχὴ Ἡπ. Κάρπ. Πελοπ. (Μεσσ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Χαλδ.) Σύμ. κ. ἄ. : Σκαλώνω τὸ μεσέλ' ἀσ' σὴν ἄκραν (ἀρχίζω τὸ παραμῦθιον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν) Κοτύωρ. || Παροιμ. φρ. Μῆτε ἄκρη μῆτε τέλος (ἐπὶ πραγμάτων συγ-

